

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. liepos 12 d.*

„Konkurencija – Karteliai – Optinių diskų įrenginių rinka – Sprendimas, kuriuo konstatuojamas SESV 101 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimas – Slapti susitarimai dėl konkursų, susijusių su optinių diskų įrenginiais, skirtais nešiojamiesiems kompiuteriams ir staliniais kompiuteriams – Pažeidimas dėl tikslo – Teisė į gynybą – Pareiga motyvuoti – Gero administravimo principas – Baudos – Vienas ir tęstinis pažeidimas – 2006 m. baudų apskaičiavimo gairės“

Byloje T-762/15

Sony Corporation, įsteigta Tokijuje (Japonija),

Sony Electronics, Inc., įsteigta San Diege, Kalifornija (JAV),

atstovaujamos advokato R. Snelders, solisitorių N. Levy ir E. Kelly,

ieškovės,

prieš

Europos Komisija, iš pradžių atstovaujamą M. Farley, A. Biolan, C. Giolito, F. van Schaik ir L. Wildpanner, vėliau – M. Farley, F. van Schaik, L. Wildpanner ir A. Dawes,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo iš dalies panaikinti 2015 m. spalio 21 d. Komisijos sprendimą C(2015) 7135 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla AT.39639 – Optinių diskų įrenginiai), o jei šis prašymas nebūtų tenkinamas – sumažinti ieškovėms skirtą baudą

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas D. Gratsias, teisėjai I. Labucka ir I. Ulloa Rubio (pranešėjas),

posėdžio sekretorė N. Schall, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. gegužės 2 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą¹

Ginčo aplinkybės

- 1 Kaip nurodyta Sprendime C(2015) 7135 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla AT.39639 – Optinių diskų įrenginiai) (toliau – ginčijamas sprendimas), susijusiame su slaptais susitarimais dėl dviejų kompiuterių gamintojų organizuojamų konkursų, susijusių su optinių diskų įrenginiais, skirtais nešiojamiesiems kompiuteriams ir staliniais kompiuteriams, grupė *Sony* gamina garso, vaizdo, komunikavimo ir informacinių technologijų sričių produktus vartojimo rinkoms ir profesinėms rinkoms ir yra pramogoms skirto turinio, produktų ir paslaugų tiekėja (teikėja) (ginčijamo sprendimo 15 konstatuojamoji dalis).
- 2 Šiai grupei vadovauja pirmoji ieškovė *Sony Corporation* – pagal Japonijos teisę įsteigta akcinė bendrovė. Antroji ieškovė *Sony Electronics, Inc.* – tai JAV įsteigta patrunuojamoji bendrovė, kurios 100 % akcijų priklauso *Sony Corporation*. *Sony Electronics*, kurią reglamentuoja Delavero (JAV) teisė, vykdo tyrimų, plėtos, kūrimo, inžinerijos, pardavimų, rinkodaros, platinimo ir paslaugų teikimo klientams veiklą (ginčijamo sprendimo 16 konstatuojamoji dalis).
- 3 *Sony Corporation* ir *Sony Electronics* (toliau kartu – ieškovės arba *Sony*) ginčijamame sprendime kartu vadinamos *Sony* (ginčijamo sprendimo 17 konstatuojamoji dalis).
- 4 *Sony Electronics* kartu su *Sony Corporation* buvo teisės subjektas, kuris *Sony* vardu dalyvavo *Dell* rengiamose konkurso procedūrose ir tai darė iki 2007 m. balandžio 1 d. (ginčijamo sprendimo 18 konstatuojamoji dalis).
- 5 *Sony Optiarc, Inc.* – tai Japonijos teisės reglamentuojama akcinė bendrovė. Ji buvo įsteigta 2006 m. balandžio 3 d. kaip *Sony Corporation* ir *NEC Corporation* bendra įmonė ir pavadinta *Sony NEC Optiarc Inc.* Kiekviena patrunojančioji bendrovė bendrovėje *Sony NEC Optiarc* pradėjo vykdyti atitinkamą optinių diskų įrenginių (toliau – ODĮ) sektoriaus veiklą. 55 % šios bendros įmonės akcijų, suteikiančių balsavimo teisę, įsigijo *Sony Corporation*, o likusius 45 % – *NEC Corporation* (ginčijamo sprendimo 19 konstatuojamoji dalis).
- 6 Nuo 2003 gegužės mėn. iki 2007 m. kovo mėn. *Lite-On* kūrė ir gamino ODĮ produktus, kurie galiausiai buvo parduodami su prekės ženklu „Sony“ pagal susitarimus dėl pajamų pasidalijimo. Pagal šiuos susitarimus *Sony* paprastai buvo atsakinga už pardavimą, o *Lite-On* – už kokybės ir inžinerijos klausimus (ginčijamo sprendimo 26 konstatuojamoji dalis).
- 7 Nagrinėjamas pažeidimas susijęs su ODĮ, naudojamais *Dell* ir *Hewlett Packard* (toliau – HP) gaminamuose asmeniniuose kompiuteriuose (staliniai kompiuteriai ir nešiojamieji kompiuteriai) (toliau – kompiuteriai). ODĮ taip pat naudojami daugelyje kitų vartotojams skirtų aparatų, pavyzdžiui, kompaktinių diskų (toliau – CD) ar optinių skaitmeninių diskų (DVD) grotuvuose, žaidimų konsolėse ir kituose periferiniuose elektroniniuose aparatuose (ginčijamo sprendimo 28 konstatuojamoji dalis).
- 8 Kompiuteriuose naudojami ODĮ skiriasi savo dydžiu, disko įdėjimo mechanizmu (iš viršaus ar iš šono) ir diskų, kuriuos jie gali nuskaityti arba į kuriuos jie gali įrašyti, tipais. ODĮ galima suskirstyti į dvi grupes: vidutinio dydžio (angl. *half-height*, toliau – HH) įrenginiai, skirti staliniais kompiuteriams, ir ploni įrenginiai, skirti nešiojamiesiems kompiuteriams. Plonų įrenginių pogrupis apima įvairių dydžių įrenginius. Esama įvairių tipų HH įrenginių ir plonų įrenginių, kurie skiriasi savo techninėmis charakteristikomis (ginčijamo sprendimo 29 konstatuojamoji dalis).

¹ Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano tikslinga paskelbti.

- 9 *Dell* ir HP yra dvi pagrindinės originalių produktų gamintojos pasaulinėje kompiuterių rinkoje. *Dell* ir HP rengia klasikines konkurso procedūras pasaulio mastu, apimančias ketvirčio derybas dėl pasaulinių kainų ir bendro pirkimo kiekio su nedideliu skaičiumi iš anksto atrinktų ODĮ tiekėjų. Paprastai regioniniai klausimai neatliko jokio vaidmens per konkursus dėl ODĮ, išskyrus konkursus, susijusius su tikėtina paklausa tuose regionuose, kurie turi įtakos bendram pirkimo kiekiui (ginčijamo sprendimo 32 konstatuojamoji dalis).
- 10 Konkurso procedūros apėmė prašymus pateikti sąmatas, prašymus pateikti elektronines sąmatas, derybas internetu, elektroninius aukcionus ir dvišales derybas (ne internetu). Pasibaigus konkursui klientai nusprendavo dėl tam tikro kiekio sudaryti sutartis su konkurse dalyvavusiais ODĮ tiekėjais (paprastai su visais iš jų, nebent buvo taikomas pašalinimo mechanizmas), atsižvelgdami į jų pasiūlytas kainas. Pavyzdžiui, laimėjusiam pasiūlymui buvo priskiriama iš viso 35–45 % rinkos atitinkamam ketvirčiui, antram geriausiam pasiūlymui – 25–30 %, trečiam – 20 % ir t. t. Šias tradicines konkurso procedūras rengė už konkursus atsakingos klientų komandos, siekdamos suorganizuoti veiksmingą konkursą konkurencinga kaina. Šiuo tikslu jos naudojosi visomis įmanomomis praktikomis tam, kad tarp ODĮ tiekėjų būtų paskatinta konkurencija dėl kainų (ginčijamo sprendimo 33 konstatuojamoji dalis).
- 11 Kiek tai susiję su *Dell*, ji daugiausia organizavo konkursus rengdama derybas internetu. Jos galėjo būti terminuotos arba baigtis po tam tikro apibrėžto laikotarpio, pavyzdžiui, praėjus 10 minučių po paskutinio pasiūlymo pateikimo, jei joks ODĮ tiekėjas neteikė naujo pasiūlymo. Tam tikrais atvejais derybos internetu galėjo tęstis kelias valandas, jei konkursas buvo gyvesnis arba jei derybų internetu terminas buvo pratęstas siekiant paskatinti ODĮ tiekėjus toliau teikti pasiūlymus. Atvirkščiai, net tuo atveju, jei derybos internetu buvo neterminuotos ir priklausė nuo galutinio pasiūlymo, *Dell* galėjo tam tikru momentu paskelbti derybų internetu pabaigą. *Dell* galėjo nuspręsti pereiti nuo „vien suskirstymo“ procedūros prie „neselektyvios“ procedūros. Be to, ji turėjo galimybę anuliuoti derybas internetu, jei konkursas ar jo rezultatas buvo pripažinti nepakankamais, ir vietoj jų surengti dvišales derybas. Derybų internetu procedūros priežiūrą vykdė pasauliniai įsigijimų administratoriai, atsakingi už šias operacijas bendrovėje *Dell* (ginčijamo sprendimo 37 konstatuojamoji dalis).
- 12 Kiek tai susiję su HP, daugiausia buvo naudojamos konkurso procedūros prašant sąmatų arba elektroninių sąmatų. Abi procedūros buvo vykdomos per tą pačią interneto platformą. Pirma, kiek tai susiję su sąmatų prašymais, jie buvo pateikiami kas ketvirtį. Per šias procedūras tam tikrą laikotarpį, paprastai dvi savaites, buvo vykdomos derybos internetu ir dvišalės derybos ne internetu. ODĮ tiekėjai buvo raginami dalyvauti konkursuose tam tikru laikotarpiu ir pateikti savo sąmatas interneto platformoje arba elektroniniu paštu. Pasibaigus pirmajam aukcionui, HP susitikdavo su kiekvienu dalyviu ir pradėdavo derybas remdamasi ODĮ tiekėjo pasiūlymu, siekdama gauti kiekvieno tiekėjo geriausią pasiūlymą neatskleidžiant kitų ODĮ tiekėjų tapatybės ar pasiūlymų. Antra, tiek tai susiję su elektroninėmis sąmatomis, šios procedūros paprastai buvo rengiamos kaip atvirkštinis konkursas. Dalyviai tam tikru laiku prisijungdavo prie interneto platformos ir aukcionas prasidėdavo nuo HP nustatytos kainos. Vis mažesnes kainas siūlantys dalyviai buvo informuojami apie savo pirmumo eilės numerį kiekvieną kartą, kai buvo pateikiamas naujas pasiūlymas. Pasibaigus nustatytam laikui, mažiausią kainą pasiūlęs ODĮ tiekėjas laimėdavo aukcioną, o kitiems tiekėjams buvo priskiriamas antras ir trečias eilės numeriai atsižvelgiant į jų pasiūlymus (ginčijamo sprendimo 41–44 konstatuojamosios dalys).

Administracinė procedūra

- 13 2009 m. sausio 14 d. Komisija gavo *Philips* prašymą atleisti nuo baudos pagal jos Pranešimą dėl baudų neskyrimo arba sumažinimo kartelių atvejais (OL C 298, 2006, p. 17, toliau – 2006 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo). 2009 m. sausio 29 d. ir kovo 2 d. šis prašymas buvo papildytas ir jį jau teikė ne tik *Philips*, bet ir *Lite-On* ir jų bendra įmonė *Philips & Lite-On Digital Solutions Corporation* (toliau – PLDS) (ginčijamo sprendimo 54 konstatuojamoji dalis).

- 14 2009 m. birželio 29 d. Komisija ODĮ srityje veiklą vykdančioms įmonėms išsiuntė prašymą pateikti informacijos (ginčijamo sprendimo 55 konstatuojamoji dalis).
- 15 2009 m. birželio 30 d. Komisija sąlyginai atleido nuo baudų *Philips*, *Lite-On* ir PLDS (ginčijamo sprendimo 56 konstatuojamoji dalis).
- 16 2012 m. liepos 18 d. Komisija trylikai ODĮ tiekėjų, įskaitant ieškoves, nusiuntė pranešimą apie kaltinimus (toliau – pranešimas apie kaltinimus). Ji nurodė, kad šios bendrovės pažeidė SESV 101 straipsnį ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 53 straipsnį, kai nuo 2004 m. vasario 5 d. iki 2009 m. birželio 29 d. dalyvavo kartelyje dėl ODĮ, kuriame buvo koordinuojami jų veiksmai dėl dviejų kompiuterių gamintojų, t. y. *Dell* ir HP, organizuojamų konkursų.
- 17 2012 m. spalio 29 d. atsakydamos į pranešimą apie kaltinimus ieškovės pateikė savo rašytines pastabas.
- 18 2012 m. lapkričio 23 d. *Dell* atsakė į Komisijos jai atsiųstą prašymą pateikti informacijos (ginčijamo sprendimo 61 konstatuojamoji dalis).
- 19 Žodinė procedūros dalis buvo surengta 2012 m. lapkričio 29 ir 30 d., joje dalyvavo visos pranešimo apie kaltinimus adresatės (ginčijamo sprendimo 60 konstatuojamoji dalis).
- 20 2012 m. gruodžio 14 d. Komisija paprašė visų šalių pateikti iš *Dell* ir HP gautus reikšmingus dokumentus. Visos šalys įvykdė šį prašymą ir kiekviena galėjo susipažinti su kitų ODĮ tiekėjų pateiktais atsakymais (ginčijamo sprendimo 62 konstatuojamoji dalis).
- 21 2015 m. spalio 21 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2015) 7135 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla AT.39639 – Optinių diskų įrenginiai) (toliau – ginčijamas sprendimas), susijusį su slaptais susitarimais dėl dviejų kompiuterių gamintojų organizuojamų konkursų, susijusių su optinių diskų įrenginiais, skirtais nešiojamiesiems kompiuteriams ir staliniais kompiuteriams.

Ginčijamas sprendimas

- 22 Ginčijamame sprendime Komisija konstatavo, kad nuo 2004 m. birželio 23 d. iki 2008 m. lapkričio 25 d. kartelio dalyviai koordinavo savo konkurencinius veiksmus. Ji pažymėjo, kad šis koordinavimas buvo atliekamas per lygiagrečių dvišalių ryšių tinklą. Ji nurodė, kad kartelio dalyviai siekė koreguoti savo parduodamą kiekį rinkoje taip, kad kainos būtų didesnės nei tuo atveju, jei nebūtų šių dvišalių ryšių (ginčijamo sprendimo 67 konstatuojamoji dalis).
- 23 Ginčijamame sprendime Komisija pažymėjo, kad kartelio dalyviai veiksmus koordinavo dėl dviejų didžiausių originalių produktų gamintojų pasaulinėje kompiuterių rinkoje, t. y. *Dell* ir HP, klientų sąskaitų. Anot Komisijos, *Dell* ir HP ne tik vykdė dvišales derybas su savo ODĮ tiekėjais, bet ir taikė standartizuotas konkurso procedūras, kurios buvo rengiamos mažiausiai kartą per ketvirtį. Ji pažymėjo, kad kartelio nariai naudojos savo dvišalių ryšių tinklu siekdami manipuluoti šiomis konkurso procedūromis, taip užkirsdami kelią savo klientų mėginimams skatinti konkurenciją dėl kainų (ginčijamo sprendimo 68 konstatuojamoji dalis).
- 24 Komisijos manymu, reguliarius keitimasis informacija, be kita ko, leido kartelio nariams gerai žinoti savo konkurentų ketinimus netgi prieš pradėdant dalyvauti konkurso procedūroje, taigi numatyti savo konkurencinę strategiją (ginčijamo sprendimo 69 konstatuojamoji dalis).

- 25 Komisija pridūrė, kad kartelio nariai reguliariai keitėsi informacija apie kainas, susijusias su konkrečiais klientais, taip pat informacija ne apie kainas, pavyzdžiui, esamą produkciją ir tiekimo pajėgumą, atsargas, padėtį, atsižvelgiant į kvalifikavimą, naujų produktų ar patobulinimų įdiegimo momentą. Be to, ji pažymėjo, kad ODĮ tiekėjai kontroliavo baigtų konkurso procedūrų galutinius rezultatus, t. y. dalyvių suskirstymą, kainą ir kiekį (ginčijamo sprendimo 70 konstatuojamoji dalis).
- 26 Komisija taip pat nurodė, kad atsižvelgdami į tai, jog turi išsaugoti slaptus ryšius klientų atžvilgiu, tiekėjai susisiekimui naudojo priemones, kurias jie laikė pakankamomis norimam rezultatui pasiekti. Be to, ji patikslino, kad bandymas sušaukti pradinį susitikimą, siekiant suorganizuoti reguliarius daugiašalius ODĮ tiekėjų susitikimus, 2003 m. nepavyko dėl to, kad apie jį sužinojo vienas klientas. Anot Komisijos, vietoj to buvo palaikomi dvišaliai ryšiai, daugiausia telefonu, bet kartais ir elektroniniais pranešimais, įskaitant privačius el. pašto adresus (*hotmail*) ir tikrą laikų pokalbių paslaugas, arba per susitikimus, daugiausia pasaulinių sąskaitų administratorių lygmeniu (ginčijamo sprendimo 71 konstatuojamoji dalis).
- 27 Komisija konstatavo, kad kartelio dalyviai palaikė reguliarius ryšius ir kad ryšiai, daugiausia telefonu, padažnėdavo, kai buvo vykdomos konkurso procedūros, per kurias tam tikros kartelio dalyvių poros telefonu susisiekdavo kelis kartus per dieną. Ji pažymėjo, kad apskritai tam tikrų kartelio dalyvių porų tarpusavio ryšių skaičius buvo daug didesnis nei kitų dalyvių atveju (ginčijamo sprendimo 72 konstatuojamoji dalis).
- 28 Kiek tai susiję su ieškovėms skirtos baudos dydžio apskaičiavimu, Komisija rėmėsi Pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairėmis (OL C 210, 2006, p. 2, toliau – baudų apskaičiavimo gairės).
- 29 Iš pradžių pažymėtina, kad nustatydamą bazinį baudos dydį Komisija padarė išvadą, jog, atsižvelgiant į didelius tiekėjų dalyvavimo trukmės skirtumus ir siekiant geriau įvertinti realų kartelio poveikį, reikėjo remtis metiniu vidurkiu, apskaičiuojamu pagal pardavimų, kuriuos įmonės įvykdė per pilnus kiekvienos iš jų dalyvavimo darant pažeidimą kalendorinius mėnesius, realią vertę (ginčijamo sprendimo 527 konstatuojamoji dalis).
- 30 Taigi Komisija paaiškino, kad pardavimų vertė buvo apskaičiuota remiantis ODĮ, skirtų nešiojamiesiems ir staliniais kompiuteriams, pardavimais HP ir *Dell* subjektams, esantiems EEE (ginčijamo sprendimo 528 konstatuojamoji dalis).
- 31 Beje, dėl to, kad antikonkurencinis elgesys HP atžvilgiu prasidėjo vėliau, ir tam, kad būtų atsižvelgta į kartelio pokyčius, Komisija nusprendė, jog reikšminga pardavimų vertė bus apskaičiuota atskirai dėl HP ir dėl *Dell* ir kad bus taikomi du dauginimo koeficientai atsižvelgiant į dalyvavimo trukmę (ginčijamo sprendimo 530 konstatuojamoji dalis).
- 32 Kiek tai susiję su ieškovėmis, kadangi *Sony* dalyvavimas palaikant ryšius HP atžvilgiu nebuvo įrodytas, Komisija jų atsakomybę pripažino tik dėl veiksmų koordinavimo *Dell* atžvilgiu (ginčijamo sprendimo 531 konstatuojamoji dalis).
- 33 Taip pat Komisija nusprendė, jog, kadangi susitarimai dėl kainų koordinavimo dėl paties savo pobūdžio yra priskiriami prie sunkiausių SESV 101 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimų, o kartelis apėmė bent jau EEE, dėl sunkumo taikoma dalis šiuo atveju yra 16 % visiems ginčijamo sprendimo adresatams (ginčijamo sprendimo 544 konstatuojamoji dalis).
- 34 Be to, Komisija pažymėjo, kad atsižvelgdama į šios bylos aplinkybes ji nusprendė 16 % padidinti sumą siekiant atgrasyti (ginčijamo sprendimo 554 ir 555 konstatuojamosios dalys).

- 35 Komisija taip pat 3 % sumažino ieškovėms skirtą baudą siekdama atsižvelgti į tai, jog jos nežinojo apie HP priskirtino vieno ir tęstinio pažeidimo dalį, tam, kad tinkamai ir pakankamai būtų atspindėtas ne toks sunkus jų elgesio pobūdis (ginčijamo sprendimo 561 konstatuojamoji dalis).
- 36 Galiausiai Komisija padarė išvadą, jog, kadangi *Sony* pasaulinė apyvarta mokestiniais metais iki ginčijamo sprendimo priėmimo sudarė 59 252 000 000 EUR, baziniam baudos dydžiui reikėjo taikyti dauginimo koeficientą 1,2 (ginčijamo sprendimo 567 konstatuojamoji dalis).
- 37 Ginčijamo sprendimo rezoliucinė dalis, kiek ji susijusi su ieškovėmis, suformuluota taip:

„1 straipsnis

Šios įmonės pažeidė SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį, kai nurodytais laikotarpiais dalyvavo darant vieną tęstinį kelis atskirus pažeidimus apimančią pažeidimą, kuri sudaro susitarimai dėl kainų koordinavimo, visos EEE optinių diskų įrenginių sektoriuje:

<...>

f) [ieškovės] – nuo 2004 m. rugpjūčio 23 d. iki 2006 m. rugsėjo 15 d. dėl veiksmų koordinavimo *Dell* atžvilgiu

<...>

2 straipsnis

Už 1 straipsnyje nurodytą pažeidimą skiriamos tokios baudos:

<...>

f) solidariai [ieškovėms]: 21 024 000 EUR.“

Procesas ir šalių reikalavimai

- 38 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovių ieškinį.
- 39 2016 m. gegužės 25 d. Komisija pateikė atsiliepimą į ieškinį.
- 40 Remdamasis teisėjo pranešėjo pasiūlymu Bendrasis Teismas (penktoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir, taikydamas Procedūros reglamento 91 straipsnyje numatytas proceso organizavimo priemones, paprašė Komisijos pateikti tam tikrus dokumentus, susijusius su konfidencialiais pareiškimais. Komisija pažymėjo, kad negali pateikti šių konfidencialių pareiškimų, padarytų pagal jos atleidimo nuo baudų arba jų sumažinimo programą, stenogramų.
- 41 2018 m. balandžio 23 d. nutartimi, priimta pagal, pirma, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 24 straipsnio pirmą pastraipą ir, antra, Procedūros reglamento 91 straipsnio b punktą ir 92 straipsnio 3 dalį, Bendrasis Teismas (penktoji kolegija) nurodė Komisijai pateikti minėtas stenogramas. Su šiomis stenogramomis Bendrojo Teismo kanceliarijoje prieš posėdį galėjo susipažinti ieškovių advokatai.
- 42 Komisija 2018 m. balandžio 24 d. pateikė minėtas stenogramas, o ieškovių atstovai su jomis susipažino 2018 m. balandžio 30 d. Bendrojo Teismo kanceliarijoje.
- 43 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo pateiktus klausimus per 2018 m. gegužės 2 d. posėdį.

44 Ieškovės Bendrojo Teismo prašo:

- panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jis su jomis susijęs,
- nepatenkinus šio reikalavimo, sumažinti joms skirtos baudos dydį,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

45 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

- atmesti ieškinį,
- priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

46 Ieškovės šį ieškinį grindžia dviem pagrindais, kurių pirmasis iš esmės susijęs su SESV 101 straipsnio 1 dalies pažeidimu, o subsidiariai pateiktas antrasis – su skirtos baudos dydžio apskaičiavimu.

(Praleista)

Dėl subsidiariai pateikto antrojo pagrindo, grindžiamo tuo, kad nustatant baudos dydį buvo padaryta faktinių ir teisės klaidų, taip pat nepakankamu motyvavimu

(Praleista)

Dėl trečios dalies, grindžiamos tuo, kad atgrasyti skirtas koeficientas buvo nustatytas tik „Sony“

(Praleista)

292 Reikia priminti, kad būtinybė užtikrinti pakankamai atgrasantį baudos poveikį reikalauja, jog bauda būtų pakoreguota siekiant atsižvelgti į siekiamą poveikį įmonei, kuriai ji skirta, kad ji nebūtų pernelyg maža arba, priešingai, per didelė, visų pirma atsižvelgiant į atitinkamos įmonės finansinį pajėgumą, laikantis reikalavimų, kylančių iš, viena vertus, būtinybės užtikrinti baudos veiksmingumą ir, kita vertus, iš proporcingumo principo laikymosi (žr. 2011 m. liepos 13 d. Sprendimo *General Technic-Otis ir kt. / Komisija*, T-141/07, T-142/07, T-145/07 ir T-146/07, EU:T:2011:363, 239 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

293 Įmonės dydis ir bendri ištekliai yra reikšmingi kriterijai, turint omenyje siekiamą tikslą – užtikrinti baudos veiksmingumą koreguojant jos dydį, atsižvelgiant į įmonės bendrus išteklius ir jos galimybes surinkti šiai baudai sumokėti būtinas lėšas. Pradinės baudos dauginimo koeficiento nustatymu tam, kad bauda būtų pakankamai atgrasanti, labiau siekiama užtikrinti baudos veiksmingumą, o ne atsižvelgti į pažeidimo žalą normaliai konkurencijai, taigi – jo sunkumą (žr. 2011 m. liepos 13 d. Sprendimo *General Technic-Otis ir kt. / Komisija*, T-141/07, T-142/07, T-145/07 ir T-146/07, EU:T:2011:363, 241 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

294 Nagrinėjamu atveju ieškovės neginčija ginčijamo sprendimo 567 konstatuojamojoje dalyje nurodytos *Sony* pasaulinės apyvartos, įvykdytos per kalendorinius metus,ėjusius iki minėto sprendimo priėmimo, dydžio, t. y. to, kad ji sudarė 59 252 000 000 EUR.

- 295 Ieškovės pateikia vienintelį argumentą – kad tam tikrų kitų ginčijamo sprendimo adresatų patronuojančiųjų bendrovių apyvarta yra panaši arba didesnė už *Sony*, kuri, beje, patyrė didelių nuostolių 2014 m., kuriais patronuojančiosios bendrovės, pavyzdžiui, TSST patronuojančioji bendrovė *Samsung* ir HLDS patronuojančioji bendrovė *Hitachi*, gavo didelį pelną.
- 296 Reikia pabrėžti, kad nors *Sony Corporation* buvo priskirtas jos patronuojamosios bendrovės *Sony Electronics* padarytas pažeidimas (ginčijamo sprendimo 507 ir 569 konstatuojamosios dalys), o Komisija ginčijamame sprendime jas kartu vadina *Sony* (žr. šio sprendimo 3 punktą), pažeidimas, kurį darant dalyvavo TSST ir HLDS, nebuvo priskirtas atitinkamai *Samsung* ir *Hitachi* (ginčijamo sprendimo 11–14 ir 569 konstatuojamosios dalys).
- 297 Taigi Komisijos negalima kaltinti tuo, kad atgrasyti skirtą koeficientą ji taikė ieškovėms, tačiau nepadidino TSST ir HLDS skirtų baudų, atsižvelgdama *Samsung* ir *Hitachi* apyvartą ir pelną.
- 298 Todėl reikia atmesti šį ieškovių argumentą ir visą antrąją pagrindą.

(Praleista)

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. *Sony Corporation* ir *Sony Electronics, Inc.* padengia savo ir Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Gratsias

Labucka

Ulloa Rubio

Paskelbtas 2019 m. liepos 12 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.